

Hermod Teigen AS sitt anlegg på Sola - Inspeksjonsrapport

Rapportnr.: 2012.055.I.FMRO
Type kontroll: Rutinekontroll

Informasjon om virksomheten:

Navn: Hermod Teigen AS	Organisasjonsnr. (juridisk enhet): 943 162 301 Organisasjonsnr (bedrift): 971 780 134
Postadresse: Postboks 486 Brakerøya, 3002 DRAMMEN	Besøksadresse: Risavika Havnering 215, Sola (Bak Sola Betong AS)
Utslippstillatelse: 17.11.2010	Bransjenr. (NACE-kode): 8.320 - Sortering og bearbeiding av avfall for materialgjenvinning
Risikoklasse: 2	Kommune/kommunenr.: Stavanger/1103
Kontrolldato: 01.03.2012	Tidspunkt for forrige kontroll: Ingen

Tilstede under kontrollen:

Fra virksomheten: Inger Mohn (HMS&K-ansvarlig, Drammen) Einar Vigrestad (driftsleder for Sola-anlegget)	Fra Fylkesmannen: Margareta Skog og Kirsten Allred
---	---

Rapportens innhold

Rapporten beskriver de avvik og anmerkninger som ble konstatert under kontrollen. Hovedtema for kontrollen var:

- Nærmiljøproblem
- Risikovurdering
- Utslipp til sjø

Resultater fra kontrollen

Etter denne kontrollen ble det gitt 3 avvik, men ingen anmerkninger.

Avvikene er:

1. I strid med gjeldende tillatelse mottar bedriften både ikke-miljøsanert EE-avfall og blybatterier.
2. Bedriften mangler dokumentasjon på sine utslipp til sjø.
3. Bedriftens risikovurdering er mangelfull.

Oppfølging etter kontrollen

Se følgebrevet til rapporten.

Rapport godkjent (dato): 13.04.2012

Marit Sundsvik Bendixen
ass. fylkesmiljøvernsjef

Margareta Skog
senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent av Fylkesmannen i Rogaland og krever derfor ikke signatur.

Bakgrunn

Hermod Teigen AS fikk tillatelse etter forurensningsloven (utslippstillatelse) til sitt anlegg for skrapmetall og EE-avfall i Risavika 17.11.2010. Virksomheten (ved dette anlegget) er plassert i risikoklasse 2, og skal dermed rutinemessig kontrolleres av oss hvert 3. år, vekselvis inspeksjon og systemrevisjon.

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble konstatert ved rutinekontrollen av anlegget 27.03.2012. Inspeksjonen ble varslet i vårt brev av 06.02.2012. Rapporten gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av bedriftens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik defineres som overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen (for eksempel overtredelse av krav i forurensningsloven, forskrifter hjemlet i forurensningsloven eller krav og vilkår fastsatt i utslippstillatelser eller dispensasjoner).

Anmerkning defineres som et forhold som tilsynsetatene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse, miljø og sikkerhet, og som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Regelverk

De viktigste HMS-kravene for kontrollert virksomhet ligger i følgende regelverk:

- *Lov om forurensninger og om avfall (forurensningsloven)*, av 13. mars 1981, med senere endringer.
- *Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)*, av 06.12.1996, med senere endringer.
- *Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)*, av 1. juni 2004, med senere endringer.
- *Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)*, av 1. juni 2004, med senere endringer.
- *Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven, Hermod Teigen AS*, gitt 17.11.2010

Resultater fra kontrollen

Avvik 1:

I strid med gjeldende i tillatelse mottar bedriften både ikke-miljøsanert EE-avfall og blybatterier.

Avvik fra:

- Utslippstillatelsens vilkår 1.2
- Avfallsforskriftens § 11-6

Kommentarer:

I følgebrevet til søknaden om tillatelse skriver Hermod Teigen AS sin konsulent (SMI) 08.09.2008, at bedriften søker om mottak, sortering og lagring av *miljøsanerte, kasserte elektriske og elektroniske produkter fra næringsvirksomhet*. I Vedlegg 1 til "Søknad om utslippstillatelse, Søknadsskjema for industribedrifter" gjentas denne formuleringen. Søknadsskjemaet, som er datert 03.09.2008, er signert av Atle Teigen. Bedriften søker således om mottak, mv. av miljøsanert EE-avfall, og det er dette bedriften har fått tillatelse til, jf. 2. avsnitt i tillatelsens vilkår 1.

Med miljøsanert EE-avfall skal forstås elektriske og elektroniske produkter som har blitt miljøsanert på godkjente behandlingsanlegg for slike produkter. Det Hermod Teigen AS har avtale med Renas om å håndtere, og det bedriften faktisk mottar (og håndterer) ved anlegget på Sola, er **ikke-miljøsanert** EE-avfall.

Under punkt f) i standardavtalen med Renas står det "alt næringsselektroavfall leveres i sin helhet til behandlingsanlegg uten forutgående demontering og fjerning av komponenter", og under punkt a) i den samme avtalen står det "avtalen gjelder kun første gangs kassering av næringsselektroavfall". Standardavtalen med Renas er datert 15.05.2002, og var vedlagt søknadsdokumentasjon datert 03.09.2008.

Blybatterier er farlig avfall. Alle bedrifter som mottar og mellomlagrer farlig avfall må ha egen tillatelse til dette, jf. avfallsforskriftens § 11-6. Dersom samme virksomhet har flere anlegg og de ønsker å motta farlig avfall ved flere av anleggene sine, må de ha egne tillatelser for hvert enkelt av de anleggene farlig avfall skal mottas på.

Hermod Teigen AS mangler tillatelse til å motta og mellomlagre farlig avfall, inkl. blybatterier, på sitt anlegg i Sola. Bedriften mottok/viderelevete i 2010 1,4 tonn og i 2011 3,0 tonn blybatterier, jf. bedriftens egenrapporter for nevnte år.

Oppfølging etter kontrollen: Avviket lukkes ved at bedriften bekrefter at de har sluttet å ta imot, eller ved at de søker om endring i tillatelsen i forhold til 1) miljøsanert EE-avfall og 2) mottak av blybatterier.

Frist for tilbakemelding: 1. juli 2012

Avvik 2: Bedriften mangler dokumentasjon på sine utslipp til sjø.

Avvik fra:

- Utslippstillatelsens vilkår 3.1, 11.1 og 11.3
- Internkontrollforskriften § 5, 2. ledd, punkt 6 og 7

Kommentarer:

Bedriften har strenge krav til hva den kan slippe til sjø fra anlegget sitt i Risavika. Dette gjelder spesielt olje i overflatevannet. På tidspunktet for kontrollen kunne bedriften likevel ikke fremlegge mer enn en analyserapport av dette vannet. Prøven var tatt i februar/mars 2012 som en stikkprøve, og det var kun analysert på olje-i-vann. Resultatet (2,73 mg/l) tilsier at bedriften har problemer med å overholde utslippsgrensen på 1 mg olje pr. liter overvann. Bedriften opplyste at det nettopp var tatt ytterligere en prøve av avløpsvannet. Dette fordi det ved en misforståelse ikke var målt på de andre utslippsparemetrene nevnt under vilkår 3.1 og 11.3. Resultatet fra den nye prøven vil foreligge ca. 15. april 2012, opplyste bedriften.

Vi fikk overrakt bedriftens måleprogram for utslippene til sjø under kontrollen. Måleprogrammet er et godt utgangspunkt, men enkelte punkter mangler eller må utdypes skal det oppfylle kravene til et tilfredsstillende måleprogram. Noe av det viktigste er å sørge for at prøvene som tas for analyse er mest mulig representative for det som faktisk slippes ut. En stikkprøve er ikke tilstrekkelig, jf. 2. avsnitt under vilkår 11.1, og teksten i kolonne 2 i tabellen under vilkår 3.1. Det er også viktig at det i programmet beskrives hvordan prøven skal behandles før den sendes til analyse. Det må blant annet stå om, og i så fall hvordan, prøven skal konserveres, om prøven skal oppbevares i glass- eller plastflaske, etc. Prøvetakingsmetoden må beskrives, og analysemetodene som skal brukes for den enkelte parameter må spesifiseres, jf. tillatelsens vilkår 11.1.

Slik vi ser det er det ikke nok at vannet prøvetas to ganger pr. år, i hvert fall ikke før en vet hvor forurenset vannet "normalt" er. Inntil bedriften vet innenfor hvilket område analyse-resultatene svinger, må bedriften ta prøver oftere enn 2 ganger årlig. Dette gjelder spesielt de utslippsparemetere der målte konsentrasjoner ligger tett opp imot gitte grenser. Måleresultatet på 2,73 mg/l olje-i-vann er et øyeblikksbilde av hva bedriften slapp ut akkurat i det stikkprøven ble tatt, men den dokumenterer ikke i hvilken grad utslippsgrensen overholdes eller overskrides. Bedriften sa under kontrollen at den ville vente i et par år før den eventuelt søkte om å få høynet utslippsgrensen for olje-i-vann, eventuelt iverksatt ytterligere rensetiltak.

Bedriften fikk satt ned en oljeutskiller på anlegget høsten 2011, etter at tiltaket var byggegodkjent av kommunen. Det er for Fylkesmannen uklart hvorfor bedriften valgte akkurat oljeutskiller, og bedriften kunne under kontrollen ikke redegjøre for hvor rent leverandøren av utskillersystemet hadde "garantert" at vannet ut av utskilleren skulle bli. Dokumentasjonen på oljeutskilleranlegget var plassert på Hermod Teigen AS sitt hovedkontor i Drammen, noe som er uheldig fordi dette er dokumentasjon som også må være tilgjengelig på bedriftens anlegg i Risavika. Dokumentasjonen er naturlig del av Sola-anleggets system for internkontroll.

Før bedriften gikk til anskaffelse av valgt oljeutskillersystem burde den innhentet dokumentasjon på hva vannet inneholder av forurensninger (uten noen form for ekstra rensetiltak). Dette for å få kunnskap om hvor eventuelle utfordringer ligger. Blant annet skulle bedriften ha undersøkt om vannet inneholder prioriterte stoffer, som hvis de finnes ville ha

medført at vannet ikke kan slippes ut uavhengig av hvor lite olje vannet måtte inneholde, jf. 3. avsnitt under vilkår 3.1 i tillatelsen.

Bedriften må kunne dokumentere/sannsynliggjøre at den har iverksatt alle kost-nytte-effektive tiltak for å overholde gjeldende utslippsgrenser, før den eventuelt søker om å få mindre strenge utslippskrav. Bedriften må i en eventuell søknad om mindre strenge krav, kunne argumentere med at alle kost-nytte-effektive tiltak er utprøvd uten at grensene er mulig å oppnå.

F.eks. drenerer bedriften oppsamlingsbassenget for dieseltanken til sluken med utslipp til sjø (via oljeutskilleren). Dette selv om vannet er tydelig forurenset av rust. Dersom utslippsgrensen for jern i vannet som går til sjø overskrides, kan et effektivt tiltak derfor være å ikke lengre drenere oppsamlingstrauet til sjø. Bedriften har også problemer med at hydraulikk-slanger til stadighet ryker, og for å unngå at hydraulikkvæsken da renner i utskilleren er det viktig at bedriften har absorberent lett tilgjengelig, i praksis at det alltid oppbevares noe absorberent i kjøretøyet. For øvrig mottar bedriften varierende mengder kjølevæske med metallspenen som mottas ved anlegget. Bedriften forutsettes å prøve å få redusert avrenningen til sjø av kjølevæsken fra containerne sponen mottas/mellomlagres i. Dette er en type kjemikalier som enkelte metallbearbeidende bedrifter (som vi har kontrollert) hevder medfører at konsentrasjonen av olje-i-vann ut av oljeutskillerne blir for høy (dersom metallspenen med rester av kjølevæske får stå til avrenning til oljeutskiller).

Alternativet for bedriften til mindre strenge utslippskrav, blir investeringer i nytt renseutstyr eller oppsamling av overvannet for viderelevering til godkjent behandlingsanlegg.

Oppfølging etter kontrollen: Avviket lukkes når vi har mottatt kopi av analyseresultatene av vannprøven som ble tatt rett før vår kontroll av bedriften nå i mars, dvs. der analyseresultatene skulle stå klar medio april 2012. I tillegg til analyserapportene trenger vi å få tilsendt bedriftens oppdaterte måleprogram for utlippene til sjø fra bedriften.

Frist for tilbakemelding: 1. juli 2012

Avvik 3: Bedriftens risikovurdering er mangelfull.

Avvik fra:

- Tillatelsens vilkår 10.1 og 10.2
- Internkontrollforskriftens § 5, 2. ledd, punkt 6

Kommentarer:

Som Vedlegg 5 til søknaden om utslippstillatelse (datert 03.09.2008), vedla Hermod Teigen AS en risikovurdering som omfatter enkelte forhold relatert til ytre miljø. Risikovurderingen er utarbeidet i perioden 2003-2007 og fristen for å gjennomføre tiltakene utløp i 2005, jf. Handlingsplanen bakerst i vedlegget.

Risikovurderingen ble sist oppdatert i 2011. Den oppdaterte versjonen er til forveksling identisk med tidligere risikovurderinger. Dette gjelder ikke bare identifiserte hendelser, men også forslagene til risikoreduserende tiltak. Det viser seg at bedriften, under forslag til risikoreduserende tiltak, har listet opp det som i virkeligheten er "allerede gjennomførte tiltak, dvs. dagens status ved anlegget". Det er ingenting feil i at det i vurderingen redegjøres for det som

er grunnlaget for at risikoen er vurdert slik den er, tvert imot er dette bra, **men** det er misvisende og feil å kalle dette "forslag til risikoreduserende tiltak". Under "forslag til risikoreduserende tiltak" skal de tiltak listes opp som risikoanalysegruppen mener ledelsen må ta stilling til om skal gjennomføres for å styre risikoen ned på akseptabelt nivå. Er risikoen allerede nede på det nivået bedriften mener er optimal, så er det ikke nødvendig å liste opp noen (kort- eller langsiktige) risikoreduserende tiltak. Dette er selvfølgelig ikke til hinder for at kost-nytte-effektive tiltak kan iverksettes, men det er ikke påkrevd at slikt blir gjort.

Bedriften har ikke identifisert alle hendelser der risikoen relatert til ytre miljø kan være så høy at risikoreduserende tiltak må iverksettes. Blant annet har bedriften ikke vurdert faren for at den håndterer farlig avfall i strid med regelverket. F.eks. kaster bedriften (merkepliktige) spraybokser i restavfallet, selv om dette er farlig avfall som må håndteres som egen fraksjon (og minst 1 gang pr. år videreføres til lovlig mottaker av farlig avfall). Under befaringen merket vi oss også at bedriften oppbevarer spillolje på et fat som er merket som om det inneholdt noe helt annet enn spillolje. Farer av typen drenering av oppsamlingstrau for diesel-tanken i sluk tilknyttet oljeutskiller er allerede nevnt under Avvik 2. Samme forhold gjelder bedriftens årvåkenhet når det gjelder det å unngå alle unødvendige utslipp av olje via oljeutskilleren. Siden bedriften har strenge utslippsgrenser for (over)vannet som går til utslipp til sjø, må bedriften identifisere og "tette igjen" alle (vesentlige) potensielle utslippskilder. En av de ventelig største utfordringene blir å unngå at kjølevæsken fra mottatt metallspen får mulighet til å renne til sjøen (via oljeutskilleren).

Bedriften fikk under kontrollen utdelt brosjyren "Kontroll med risiko gir gevinst".

Oppfølging etter kontrollen: Avviket lukkes når bedriften har oversendt oss en ny/oppdatert risikovurdering som viser at bedriften har tatt utgangspunkt i det som er konkrete utfordringene ved anlegget i Risavika. I tillegg til risikovurderingen trenger vi å få oversendt handlingsplanen som viser hva bedriften konkret skal gjøre for å redusere uakseptabel risiko ved anlegget, inkl. når og hvem som skal gjennomføre tiltakene.

Frist for tilbakemelding: **1. juli 2012**

Andre forhold

- Foruten daglig leder er det 1 fast ansatt ved anlegget i Risavika. Når det er ekstra mye å gjøre overføres/"lånes" folk fra Hermod Teigen AS sitt anlegg i Eigersund.
- Behandlingen av metallet på anlegget består i klipping (med kraftig saks på maskin) og skjæring (med skjærebrenner). Metallet kuttes ned til passe biter, dvs. til biter som gjør metallet enklere å transportere, og til å mate inn i smelteovnene.
- Bedriften mottar ikke oljeforurensset metall på anlegget. Med oljeforurensset metall mener bedriften da gjenstander som inneholder så mye oljeholdige væsker at det renner. Oljeforurensset metallavfall returneres til kunden, eller sendes direkte til Hermod Teigen AS sitt anlegg i Eigersund. Gjenstander som er rene eller kun inneholder en tynn hinne/film av olje, fett og lignende behandles på anlegget i Risavika. Bedriften mangler oppsamlingstrau der oljeforurensset metall kan stå til avrenning.
- For å unngå at metall faller i sjøen under lasting av båt har bedriften i dag 6 meter lange sprengningsmatter som henges ned langs skipssiden. Bedriften har bestilt lengre matter fordi enkelte skip er så høye at dagens matter ikke rekker ned til kaia.

- Bedriften har ikke mottatt noen naboklager etter at utslippstillatelsen ble gitt 17.11.2010. Tidligere var klager på støy fra virksomheten et stadig tilbakevendende problem. Bedriften sier at det er flere forhold som har bidratt til at de i dag slipper naboklager, men er bestemt på at det aller viktigste er at bedriften nå bare driver på dagtid, og aldri i helger eller offentlige fridager. Bedriften overholder driftstidene fastsatt i tillatelsens vilkår 1.2, og sier at begrensingene i driftstider ikke gir dem større utfordringer enn at de greit lar seg løse.
- Bedriften har fått satt opp en 7,5 meter høy støyskjerm, og oppfyller med dette kravet i utslippstillatelsens vilkår 9 (1. avsnitts 2. del).
- Flygeavfall er ikke noe problem ved dette anlegget. Metall som er "forurenset" med plast, isopor, og lignende, sendes raskt videre til Hermod Teigen AS sitt anlegg i Eigersund. Ved anlegget i Eigersund blir denne typen avfall håndtert under tak, og da slipper en flygeavfall også her.
- I størrelsesorden 90 % av metallavfallet som mottas i Risavika leveres i dag av 2 bedrifter, Westco Miljø AS og Amdal Miljøcontainer AS.
- Det bedriften mottar av EE-avfall er fremst kabler og elektromotorer. Avfallet leveres, via et tysk firma, direkte til Kina. Ifølge bedriften er dette avfallet på myndighetenes "grønne liste" som skal bety at Hermod Teigen AS slipper å innhente eksporttillatelse fra Klif for avfallet.

--- §§§ ---